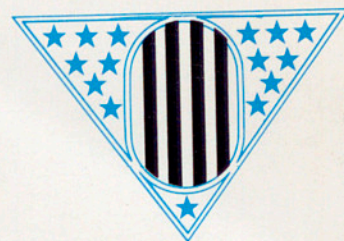

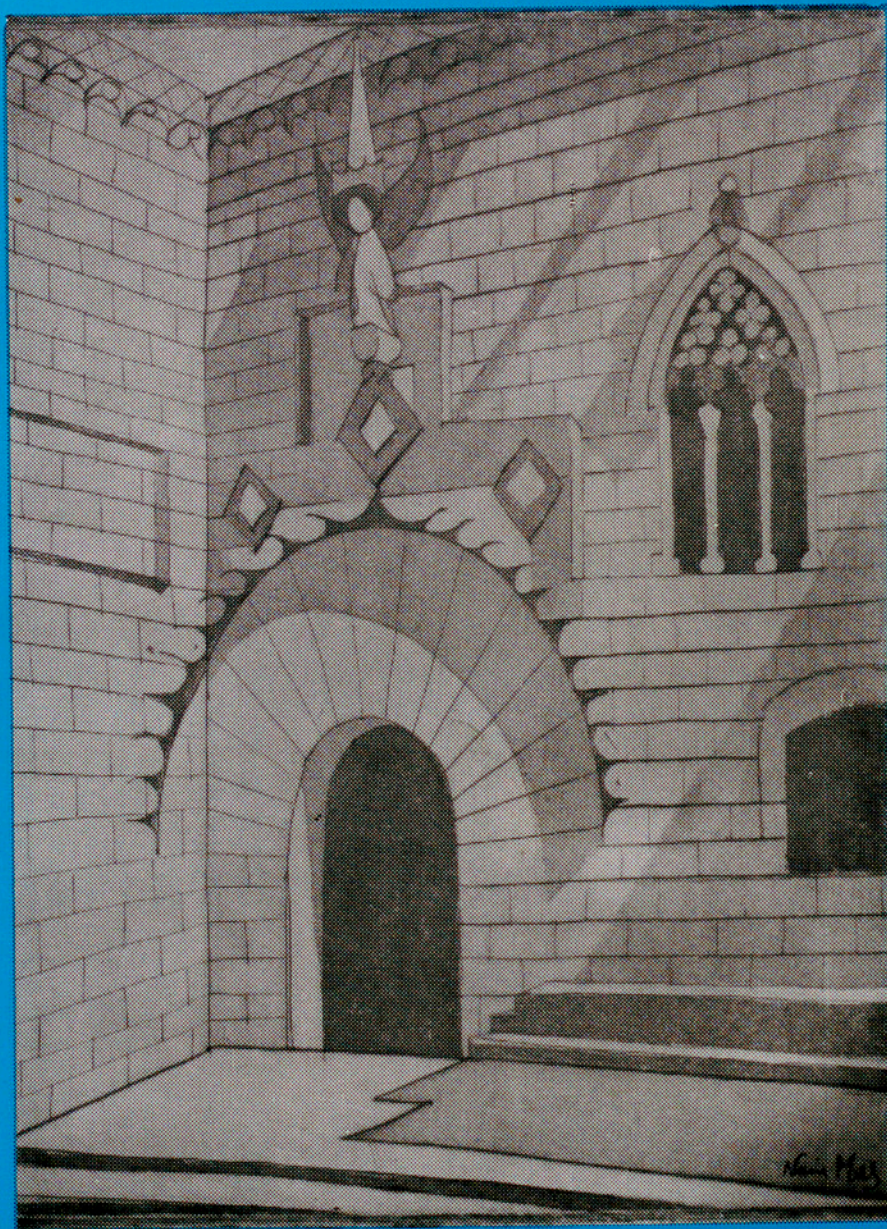
COMUNITAT
DE PAÏSOS
CATALANS
I OCCITANS

CASAL

Nº 1
CARACAS AGOST 1973

A
T
A
L
A

**BUTLLETI DE LA "COMUNITAT DE PAISOS CATALANS
I OCCITANS CASAL CATALA"**

Apartat: 50.738

CARACAS — VENEZUELA

Director
FLORENCI GUIX

Correcció
LINUS MOULINES

Reportatjes
ROSA MORENO ROGER

Diseny Dibuixos
i Diagramació
NURIA MAS

Redacció i
Administració
MARIA SALAT
LINUS MOULINES
Col·laboradors del
present número
GISPERT, MARIA
IVERN, ADRIANA
MOLINE, DANIEL
MOULINES, LINUS
SALAT, MARIA

Adressa:
Avda. Orinoco - Quinta MIRYMARTH
(Abans "Serviplan")
Final carrer PARIS amb carrer Veracruz
LAS MERCEDES
Teléfon: 91.27.19

EDITORIAL

La idea de constituir-nos en "COMUNITAT DE PAÏSOS CATALANS I OCCITANS - CASAL CATALÀ", a Caracas, ha sorgit en nosaltres davant la conveniència que ens apareix urgent i inapelable de que catalans i occitans comencem a treballar conjuntament pels ideals que ens són comuns, és a dir: dret a organitzar-nos com a pobles singulars, i en tant que tals, entrar en son dia dins l'Europa Unida que s'està perfilant.

Aquesta idea d'anar junts no és nova, sino vella de més de 7 segles, i es treballa i es lluita aferrissadament per, ja aleshores, portar-la a terme. I fou a Muret - on caigué com un valent i com un lleial el nostre Pere I de Catalunya (i II d'Aragó) - on tal idea resultà vençuda per forces enemigues coaligades, que no per la lògica ni pel dret de gents.

Han passat més de 7 segles. Però podem dir que som els mateixos que érem, amb idèntics enemics del mateix Nord i del mateix Oest, que han continuat encarnant aquells mateixos egoïsmes, i que s'hagueren de confederar per, a cops de conxorxes, deslleialtats i genocidis, impedir que ens uníssim eficaçment.

Creiem arribada l'hora de, tot confirmant-nos en vells conceptes patriòtics que s'han fet més d'actualitat que mai, aurejar la plena consciència del camí a seguir, el mateix camí, repetim-ho que s'interrompé a Muret.

Els catalans, ja fa més d'un segle, desde l'Aribau, que anem ensenyant més i més les dents en pro del reconeixement de la nostra singularitat com a poble, que continuant essent una Pàtria, una Nació, sent les necessitats imprescindibles de tornar a ser, com ho fou, un Estat sobirà. Però fins ara, dins les nostres latituds, érem sols en tal lluita.

Ara Occitània es desvetlla. I fins veiem que ho fa furiosament, amb ímpetu i creiem tant irreversible com eficaç a relatiu curt termini. I ens commou veure com l'història es repeteix, i com tornem a ser on érem abans d'aquell luctuós 12 de setembre de 1213. I les veus clares, rotundes, dels Espieux, Bonnaud, Ventura, Lafont Bonheur i tantíssims d'altres benemèrits, enforzeixen la nostra esperança, perquè ells la fan implícitament comú a la llur.

A Caracas hem cregut en aixó, i hem volgut concretar-ho amb el nom de la nova associació - i també instrument - que hem fundat: "COMUNITAT DE PAÏSOS CATALANS I OCCITANS".

Si volem, ens espera un bell programa: Augmentades en proporció geoètrica les nostres forces pel sol fet de llur unió, poguer aixecar la veu de 20 milions de gent aliada, i exigir el reconeixement de la singularitat dels nostres països, que volen integrar-se amb vestit propi dins d'aquesta altra comunitat de l'Europa Unida que s'acosta. Vast programa que dins una aparent simplicitat, representarà esforços i sacrificis a desdir, ben segur, però quan tras-

cendent tot plegat!

No som doncs "separatistes" en un sentit disgregador, sinó més "unionistes" que ningú de cara al bé comú europeu; però es clar que per obtenir la part del propi bé que ens correspon com a estat associat, exactament igual al bé que correspongui a cada un dels demés estats que conformin l'esperançadora Europa Unida.

Del que sí com "separatistes" - com ho és qualsevol gent honrada- és de la mentida, de la violència, de l'explotació d'uns per altres, del tutelatge no sol·licitat, dels mal nomenats drets obtinguts per la força, la traïció i el crim, en resum: de tot el que ha esclavitzat i intentat avilir a homes i pobles.

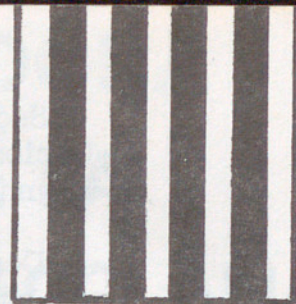
Sí, ben alt: Que visquin Occitània i Catalunya lliures dins una Europa Unida!

**Tornarem a sofrir,
tornarem a lluitar,
tornarem a vencer!**

President COMPANYS

14 D'ABRIL DE 1973

(Paraules del Sr. Daniel Moliné amb motiu del 42e. aniversari de la Proclamació de la República Catalana per Francesc Macià i de la Inaguració de la Comunitat dels Països Catalans i Occitans CASAL CATALÀ).

COMPATRIOTES: Permeteu-me abans de dirigir-me a vosaltres, fer-ho als amics no-catalans que realcen amb la seva presència els actes que avui anem a celebrar.

Amigos Venezolanos, amigos de Basconia, amigos Gallegos, amigos de otras nacionalidades que hoy estais entre nosotros los Catalanes. Señoras y Señores.

Habiendo sido elegido por la Comisión Organizadora del CASAL CATALÀ para dirigir la palabra en este acto, doy a Uds. la bienvenida a este doble evento de gran trascendencia para los catalanes de Venezuela, del exilio en todo el mundo y también para los que en la Patria ocupada padecen el yugo del invasor. Bienvenidos repito a la conmemoración del 42 ANIVERSARIO DE LA PROCLAMACION DE LA REPUBLICA CATALANA POR FRANCESC MACIÀ y la INAGURACIÓN DE LA COMUNITAT DELS PAISOS CATALANS I OCCITANS, CASAL CATALÀ. Y ahora a mis compatriotas .

CATALANS : Que podria jo dir-vos que tots vosaltres no sabeu i que ad-huc en podrieu fer història amb molt mes luxe de detalls que el 14 d abril Francesc Macià proclamava la República Catalana? Que es va perdre recent nascuda? Que des d'aleshores fins el juliol del 1. 936 van haver-hi dades alegres i tristes per Catalunya?... Que després vingué la guerra... la desesperació... l'exili... els nostres màrtirs... i, l'ocupació més virulenta en la nostra terra (que fins avui dura) per les forces franquistes i en nom de l'unitat d'una Espanya en la que ni tan sols ells hi creuen...

AMICS: Si bé es veritat que l'home és fill dels seus actes, no hem de deixar que la història (en aquest cas la nostra) ens aclapari, ens aixafi i els enemics segueixin cantant victories.

Avui, es cert, que estem vivint l'esperit d'aquell 14 d'abril que fou alegre en tots els racons de la nostra geografia.

Avui, es cert, que estem vivint aquest instant de la fundació de la COMUNITAT DELS PAÏSOS CATALANS I OCCITANTS, CASAL CATALÀ.

Avui, es cert, que les nostres intencions s'obren a un futur que veiem gloriós per Catalunya.

EL CASAL CATALÀ en aplegar en el seu si la comunitat dels PAÏSOS CATALANS I OCCITANS, facilita les relacions entre germans que jamai devien d'ésser trencades.

EL CASAL CATALÀ, és un pas endavant en la comprensió dels problemes, Valencians, Mallorquins, Rossellonencs i Algueresos.

EL CASAL CATALÀ, els homes i dones del CASAL CATALÀ, volem que se'ns respecti per tant que ens respectem nosaltres mateixos proclamant la nostra NACIONALITAT.

Seguidament ressonà en tot l'ambit del CASAL CATALÀ l'himne Nacional de Catalunya ELS SEGADORS i finalitzà tant emotiu ac te l'himne de Venezuela GLORIA AL BRAVO PUEBLO .

Després s'efectuà un gran àpat de germanor (sopar). Es ballaren sardanes i en tot moment l'esperit de la Pàtria fou el motiu principal de la COMMEMORACIÓ DEL 14 D ABRIL PROCLAMACIÓ DE LA REPUBLICA CATALANA PER FRANCESC MACIÀ I FUNDACIÓ DE LA COMUNITAT DELS PAÏSOS CATALANS I OCCITANS, - CASAL CATALÀ.

EL CASAL CATALÀ, treballarà per la llibertat de la nostra terra al costat de totes les entitats catalanes que combreguen amb els nostres principis, i en especial, estarà, colze per colze amb els qui lliuten en l'interior de la Catalunya ocupada.

La COMUNITAT DELS PAÏSOS CATALANS I OCCITANS, - CASAL CATALÀ de Venèçuela, degut a les especials circumstàncies de la seva fundació, figurarà en la història de les ENTITATS CATALANES a l'exili, com a una necessitat inaplacable i una obligació ineludibles d'un grup de catalans patriotes, de mantenir viu, en aquesta terra que ens acull, l'esperit nacional, per mitjançant el treball coordinat aconseguir el respecte de les nostres costums, a la nostra llengua i als valors de la Pàtria.

EL CASAL CATALA, ens dona l'oportunitat de lluitar per Catalunya, perquè per les altres coses hi ha molts homes que poden lluitar-hi, pero per Catalunya nomes podem lluitar-hi els catalans.

COMPATRIOTES: Perquè en l'horitzó es vagin els raigs de llum que anunciïn ben aviat la llibertat del nostre poble, nosaltres, els components de la COMISSIÓ ORGANITZADORA, Senyora CONCEPCIÓ VENDRELL, Senyors, ANTONI ESPINASA MESSEGUER, RAFEL PENA PERPINYÀ, RAMON SENTÍS BIARNAU, JOSEP GARCIA JONQUERA, JOSEP SOLANES LLANÓS, CARLES CABANYES - ABADIA i qui us parla DANIEL MOLINÉ ALCAY, junt amb els demés Socis Fundadors, posem el nostre gra de sorra, que el nostre esforç CONVERTIRÀ EN ROCA INEXPUGNABLE, i DECLAREM que:

AVUI 14 D'ABRIL DEL 1.973, QUARANTA DOS ANIVERSARI DE LA PROCLAMACIÓ DE LA REPÚBLICA CATALANA PER FRANCESC MACIÀ, FUNDEM A CARACAS, VENEZUELA, PATRIA DEL LLIBERTADOR SIMON BOLIVAR, LA COMUNITAT DELS PAÏSOS CATALANS I OCCITANS, CASAL CATALÀ.

CATALANS, PER CATALUNYA,

PEL CASAL CATALÀ:

VISCA CATALUNYA LLIURE!

FÈLIX CARDONA CATALÀ DE LA SELVA VENEÇOLANA

UN ACTE EMOCIONANT, en veritat, fou el celebrat el passat dia 2 de juny, a l'estatge del nostre CASAL on tinguérem el goig d'escoltar al Capità Cardona, fill de Malgrat, que desde fa més de 40 anys recorre els rius i selves de la Guaiana veneçolana. Sense cap mena de dubte és l'home que coneix millor aquestes immenses contrades que formen el Territori Amazonas i L'Estat Bolívar, on encara avui dia hi ha extensos territoris on el, diguem-ne home civilitzat, no ha posat el peu.

La conferència de l'amic Fèlix Cardona fou acompanyada d'un documental rodada per ell mateix en ocasió d'anar a construir un camp d'aviació a la regió de l'alt Caura, l'any 1931, i que avui encara existeix sota el nom d'aèrodròom CANARACUNI. L'expedició dura 8 mesos. El conferenciant fou presentat pel seu amic Linus Moulines, d'una forma amical, amb humor, però on es veia la gran admiració i estima que sent en Moulines pel Capità Fèlix Cardona.

La figura i caracter d'en Cardona queda ben descrita amb les paraules que copiem a continuació, extretes del llibre publicat a Barcelona amb el títol de CATALANS TERRES ENLLA i que fou escrit per Xavier Fàbregas:

"Fèlix Cardona es convertirà en un dels exploradors més importants del nostre segle. Cardona es mariner, ha recorregut les mars més diverses abans d'abandonar-les a canvi de les àigües fluvials tèrboles i feréstegues, i atès el grau de capità de la marina mercant. Tanmateix és un home decidit, eixut de paraules, de grans coneixements pràctics i amb una sorprenent facultat d'improvissació que li permet resoldre al seu favor les situacions més angunioses i difícils. Malgrat el seu posat un xic a--

dust, a primer cop d'ull, qui el coneix a firma d'ell que és un home bondados, d'una bona fe espeterrant, ingenu a voltes, un home que, es fácil de comprendre-ho, lliga tot seguit amb els indis sud-americanos, avesats a sofrir els més barroers enganys de mans de l'home blanc".

Per acabar direm que el públic que empenava l'estatge del CASAL CATALA demostra la seva satisfacció, en acabar l'acte, amb grans aplaudiments. Assistiren també la Senyora Cardona, que col·laborà amb el seu marit en moltes expedicions i la filla Margarita, sempre tan gentil i simpàtica.

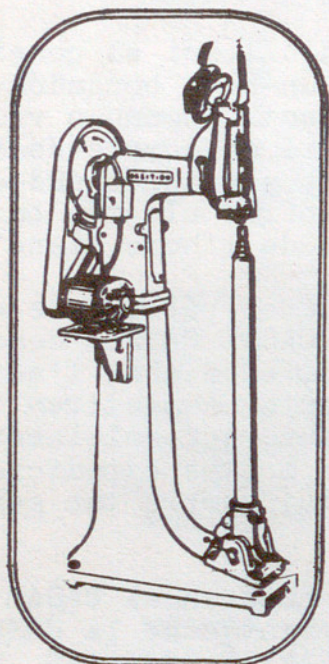
Actes como aquests honoren al CASAL CATALA, que és també l'estatge de la COMUNITAT DE PAISOS CATALANS I OCCITANS, i fan que els catalans ens sentim orgullosos de poder tenir entre nosaltres persones de tant valor humà con el Capita Fèlix Cardona i Puig. El següent dissapte foren presentats al CASAL uns documentals cinematogràfics a càrrec del seu productor i director Marian Salat, bon amic nostre. Tots els films son d'una gran qualitat, i semblaven més l'obra d'un professional que d'un cienasta amateur.

Fèlix Cardona
amb
Indis maquiritari
anotant
llur dialecte.

CABAÑAS S.R.L.

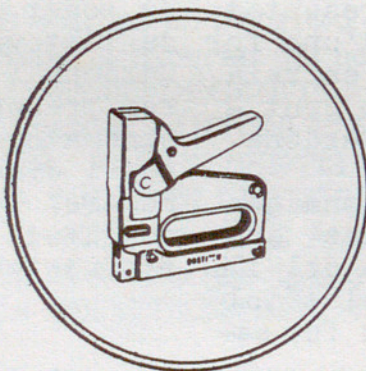
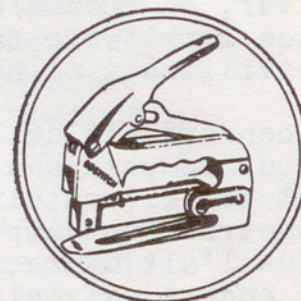
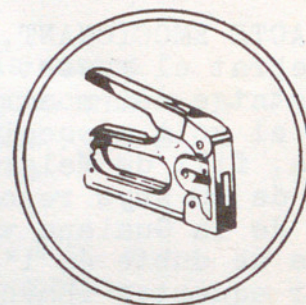
REPRESENTACIONES

DISTRIBUIDOR EXCLUSIU
DELS - PRODUCTES

BOSTITCH

- Grapes Industrials i d'Oficina
- Engrapadores Industrials i d'Oficina
- Rotlles de filferro per a màquines cosidores i papereria.

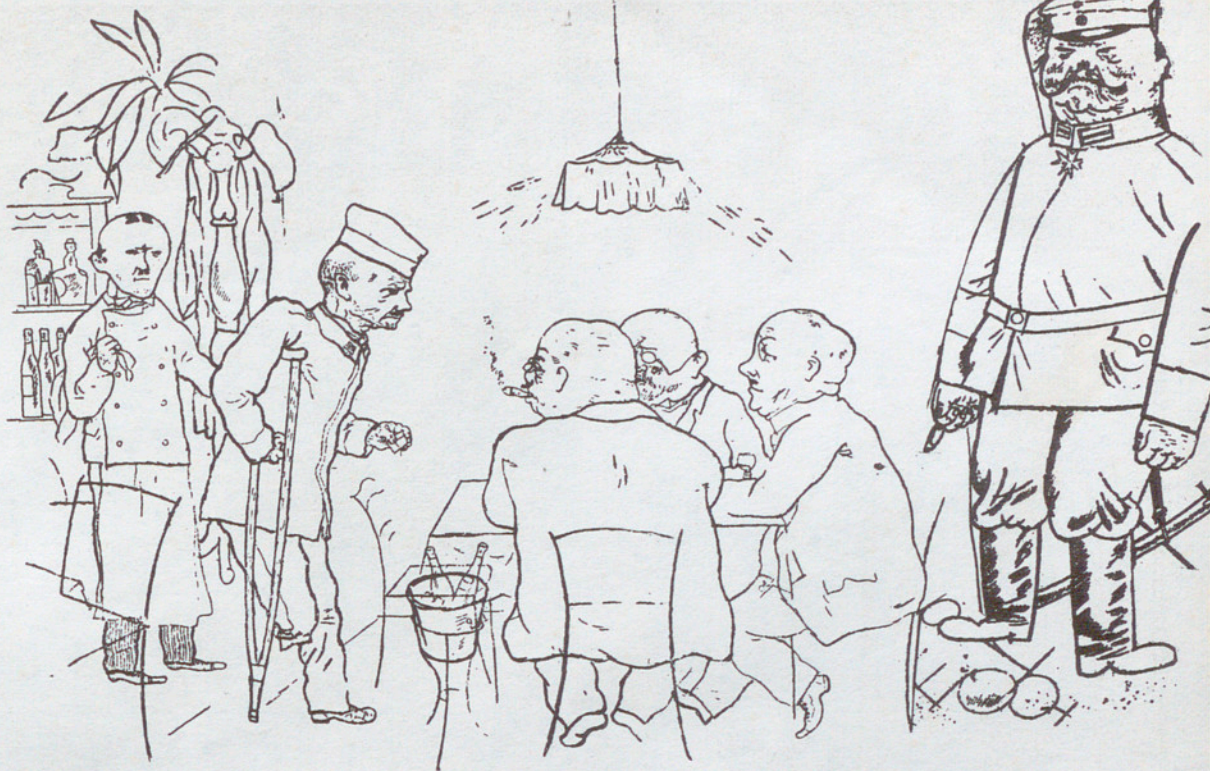

Avinguda Miranda, enfront del PIN 5 - CADA

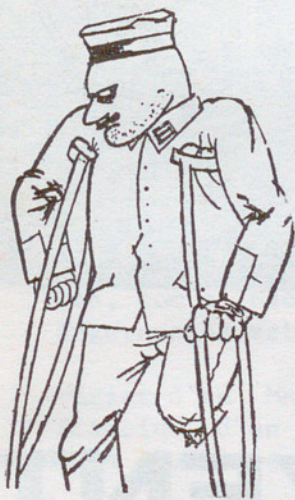
Teléfons: 33.13.56 - 33.50.70

SUCURSAL DE VALENCIA

Representacions Cabañas-Valencia, S. R. L.
c/ 134 - Urb. Los Sauces - Local N° 4 - Telf. 80 764

LLIGA DE MUTILATS I INVALIDS DE LA GUERRA D'ESPANYA A L'EXILI (DELEGACIÓ DE VENEÇUELA)

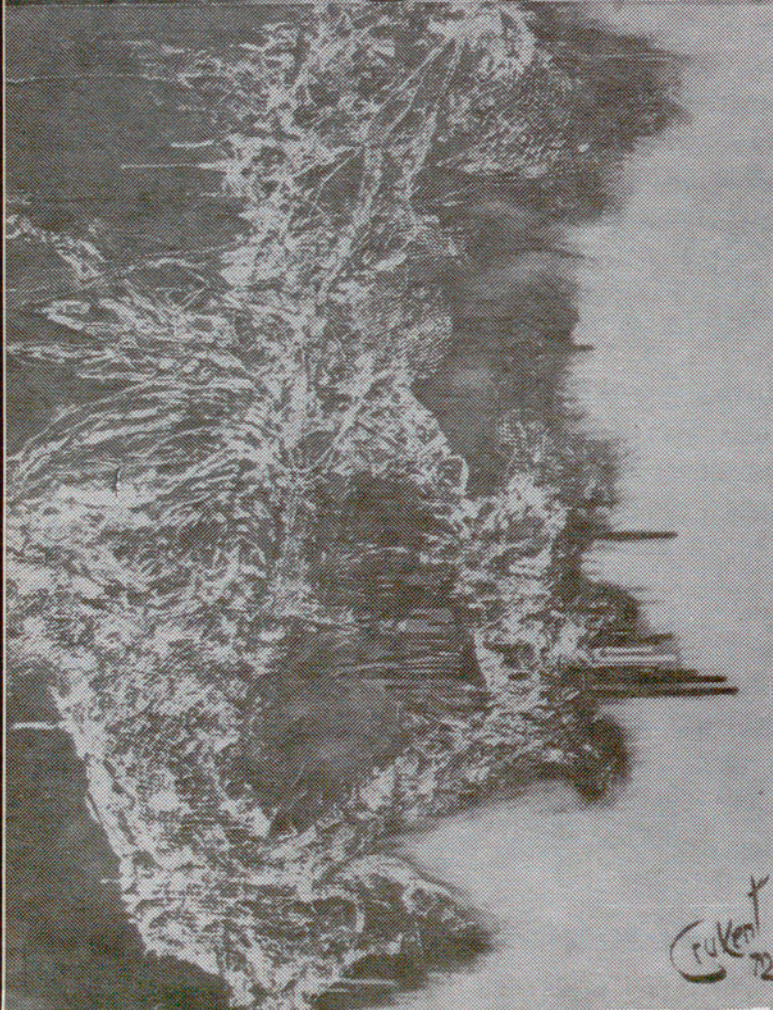

Aquesta associació dels mutilats i invàlids de guerra de l'Exèrcit de la República Espanyola, adreça un prec a tots els compatriotes i amics, per contribuir a la subscripció permanent que tenim oberta per ajudar els connacionals de l'interior i de l'exili que a conseqüència del seu sacrifici en els fronts de lluita per la llibertat, resultaren grans mutilats o invàlids - cecs, paralítics, amputats múltiples, etc. - amb la consegüent disminució de capacitat física tan necessària aquesta per poder fer front a les exigències creixents de la subsistència.

Al cap de 34 anys, aquests abnegats i soferts ex-combatents, sobrevivents de les batalles de la nostra darrera guerra d'independència (1936-1939), es veuen encara desposseïts dels beneficis d'assistència que tota nació civilitzada, sense excepció, té reservats als seus nacionals en la mateixa dramàtica situació.

Agraïm profundament les contribucions rebudes dels compatriotes de Veneçuela que per l'any 1972 totalitzaren Bs. 3.542,45 i preguem als que es sentin amb ànim d'incorporar-se a aquesta patriòtica obra de solidaritat, adreçar-se a la Delegació de la Lliga de Mutilats a Veneçuela: P. Garcia, Apartado Postal 3685, Caracas 101, o al Secretari del Comité Nacional, Sr. Enric Guillon, 36 Rue Molière, 33.600 PESSAC - França.

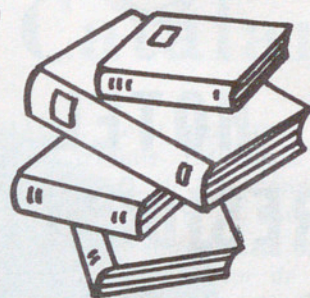
J.M. CRUXENT

NAT A BARCELONA L'ANY 1911

- Gran amant de la llibertat dels pobles i dels homes.
- Gran artista del tot original
- L'home que coneix millor l'arqueologia venezoalna.
- Conegut mundialment pels seus treballs i exploracions arqueològiques al llarg del continent americà.
- Home tot vitalitat i simpatia humana.

CARNET DEL LECTOR

LES CLASSES SOCIALS A CATALUNYA EN EL DECURS DE L'ERA INDUSTRIAL, per J. Marimon i Cairol. Obra premiada a la FESTA DEL LLIBRE CATALÀ DE PARIS 1.971. Editada per "Edicions Catalanes de Paris" 1.971.

L'autor d'aquest llibre pertany a la generació que es formà durant la dictadura del General Primo de Rivera. Es un veritable fill d'aquella Terrassa que tants militants obrers i catalanistes ha donat. Fou col·laborador del periòdic "TERRASSA" on per primera vegada a la ciutat egarenca es parlà de lluites socials en la nostra llengua. Fins llavors els militants, tant obrers com republicans, ho feien en la llengua forastera.

Fou amic d'en Manonelles i d'en Samper (figures llegendàries de Prats de Molló). També d'en Jaume Jorba i d'en François Vidal, dirigents sindicalistes catalans que tractaven, com molts d'altres d'encarrilar les lluites socials en sentit català, i d'anar a la formació d'un partit Obrer i Camperol de la nostra terra, i que al mateix temps que lluités per les reivindicacions de la classe obrera, també lluités per la llibertat del nostre poble, com a Nacionalitat que té el dret a disposar dels seus destins sense ingerències estranyes.

Parlar d'en Marimón, vol dir parlar d'en Vigués, d'en Cisco Oliver, d'en Francino, d'en Tria, de tants i tants que s'entregaren durant anys i anys a la lluita per la llibertat del nostre poble i de la classe treballadora.

L'amic Marimón, ha necessitat 20 anys per escriure aquest llibre que és únic en la nostra bibliografia. Per fi tenim un document on apareix amb tota la seva magnitud l'epopeia de la nostra classe obrera, en les seves lluites contra una societat retardatària, inquisitorial i parassitària. I és una cosa meravellosa que aquest document únic hagi estat escrit per un fill de treballadors, militant ell mateix, i administrador durant la nostra guerra civil de la indústria textil terrassenca organitzada a base d'empreses col·lectivisades, que fou el primer assaig en el món d'auto-gestió obrera, de la qual s'han servit altres pobles com el yugoslau i l'israelí.

Creiem que tot català l'ha de tenir en la seva biblioteca.

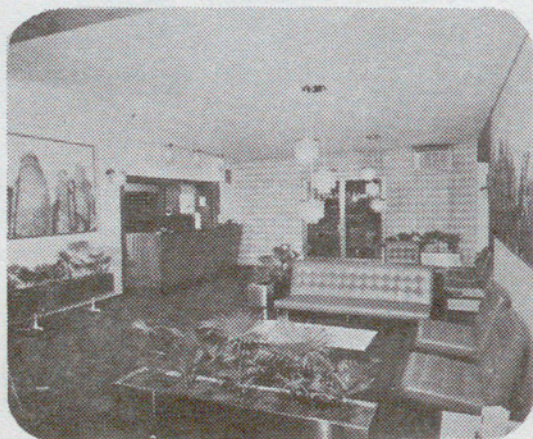
L'obra ve prologada per aquell il·lustre català que es diu Ambrosi Carrión.

Linus Moulines

HOTEL RESIDÈNCIA MONTSERRAT

S. E. PLACA ALTAMIRA.
AP. CORREUS: 68005
TELEFON: 32.39.61 (7 LINEES)
CABLE: RESERRAT.
CARACAS — VENEZUELA

Situat immillorablement dins la zona més selecta i millor comunicada de la ciutat. Apartaments-estudi molt comodes, perfectament amoblats, inclòs cuina amb equip complet. Habitacions per a una o dues persones, també amb telèfon, T.V., aire refrigerat, bany amb aigua calenta i freda, etc.

Estacionament propi.

Restaurant "PORTOFINO" a la planta baixa.

Ambient familiar

Afiliats a la vostra Targeta de Crèdit.

Preus especials a partir d'una setmana d'estança.

**DIRECCIÓ CATALANA
HI SEREU ELS BENVINGUTS!**

Jocs Florals de la Llengua Catalana

Els Jocs Florals 1972 a Ginebra

Una vegada més, els Jocs Florals — a Ginebra — hauran estat una esplèndida manifestació d'unitat catalana, alhora que la categoria literària de la Festa assumia un elevat grau qualitatiu.

Dues conferències (el 27 d'octubre, tarda i vespre) a càrrec de J. Palau-Fabre i d'A. Cirici-Pelliers, van tenir un fort interès i van ésser elogiosament comentades.

El recital d'en Raimon es descabdellà en un ambient d'entusiasme incessant. El públic complia el teatre de gom a gom (28 d'octubre).

A l'Aula Magna de la Universitat de Ginebra el diumenge 29, a la tarda, els nostres Jocs Florals van obtenir el marc adequat que els convenia. Destaquem tot seguit el parlament del Conseller d'Estat, president de la Instrucció Pública, M. André Chavanne, en el qual ponderà l'exemple que donen els catalans de la fidelitat a llurs llengua i cultura, a desgrat dels entrebancs amb què topen. L'assistència, dempeus, tributà a l'orador una perllongada i cordialíssima ovació.

El president del Consistori Joan Triadu ens oferí amb el seu parlament — que publiquem apart — una autèntica peca literària.

La « Memòria » del Secretari, J. Faulí no ens ha pervinut. Sentim, doncs, no poder-la inserir. Els autors llorejats són indicats en la pàgina on donem el Veredict. Les composicions dels concursants ascendeixen a 250.

Fou proclamada Reina de la Festa, la senyora Peyrí i Macià de Pi i Sunyer, néta del primer president de la Generalitat. En acompanyar-la, amb la Cort d'Amor, a ocupar el seu sitial va ser acollida amb una viva simpatia.

El professor Sugranyes de Franch pronuncià un bell discurs de gràcies (No ens en ha arribat el text).

L'acte va cloure's amb « Els Segadors » cantats solemnement per tot el públic.

Al sopar dels Jocs, el nombre de comensals va ultrapassar totes les previsions. A la grandiosa sala de festes de Thônex van encabir-s'hi tres centes cinquanta persones. Una franca animació va regnar durant l'acte, en el qual van parlar J. Quero Molares (per la C.O.), M. Guinart

VEREDICTE

FLOR NATURAL, dotada per « Casa Nostra », de Suïssa i Alemanya, al poema *Si venim covards* de JOSEP ALBANELL, de Barcelona.

Els Mantenidors han atorgat una menció honorífica a *Final*, de XAVIER BRU DE SALA, de Barcelona.

ENGLANTINA, dotada pel Centre Català de Santiago de Xile, a *Parlo d'aquesta terra*, de MARIUS SAMPERE, de Barcelona.

VIOLA, dotada pel Patronat dels Jocs Florals, a *Salm del Servent de Jahvè*, de RAMON MUNTANYOLA, de Salou.

PREMI PRAT DE LA RIBA, dotat per Josep i Jeroni Bertran Cusiné, de Mèxic, al treball : *Una batalla guanyada*, de Joan PELEGRI, de Barcelona.

PREMI ECONOMIA CATALANA, dotat per Antoni Cabestany i Puig. *Desert*.

PREMI POMPEU FABRA, dotat pel Patronat dels Jocs Florals, de Mèxic, a *Algunes particularitats del català de l'Alt Ribagorça aragones*, de JOSEP VILLALON, de Tolosa.

PREMI PRESIDENT COMPANYS, dotat per l'Orfeó Català de Mèxic, a *Una època poc coneguda de Lluís Companys*, de JOSEP M. POBLET, de Barcelona.

PREMI PRESIDENT MACIA, dotat per Josep Parés i Boix, de Mèxic, *ex aequo* als treballs : *Milions d'ampolles buides*, de MANUEL DE PEDROLO, de Barcelona, i *Perfil d'un sindicalista*, de JOAQUIM FERRER, de Barcelona.

PREMI PAU CASALS, dotat pel Centre Català de Guadajajara (Mèxic), a *Conrat Saló*, l'últim joglar de tota una nissaga, d'EUGENI MOLERO, de Vilanova i la Geltrú.

PREMI JOSEP ENRIQUE RODO, dotat pel Casal Català de Montevideo : *Desert*.

PREMI JAUME SERRA HUNTER, dotat per l'Institut Català de Cultura de Mèxic, a *Reflexions sobre les novel·les curtes de Manuel de Pedrolo*, de JORDI ARBONES, de la República Argentina.

PREMI AUGUST PI I SUNYER, dotat pel Centre Català de Caracas : *No s'adjudica*.

PREMI IGNASI IGLESIAS, dotat pel Casal de Catalunya de Buenos Aires, a la comèdia *Sant Vicent es reconcilia amb el seu futur*, de JOSEP GANDIA, de València.

PREMI VICTOR CATALA, dotat per Josep Roure, a *Rondalles alguereses*, de PASQUAL SCANU, de Sàsser (Sardenya).

SI VENIM COVARDS

Després, estimada, si venim covards,
ens assurem de manera que ens vegem els ulls
i potser ens deixaran fer-nos vells
sense destruir-nos més del compte.

Si venim covards,
potser ens deixaran cultivar cabells blancs
en una torreta d'un tercer segona
amb gas ciutat i impost sobre l'aigua i el clor.
Potser no ens tiraran cap bomba,
ni ens mataran cap fill,
ni ens castraran de sorpresa.
Potser, qui sap ! suportaran
que ens estimem sense irritar-se gaire.

I sinó,
si ens interroguen alguna vegada,
potser no es riuran del nostre amor
ni dels nostres sexes lassos
ni ens puniran amb massa severitat
per no haver respectat els nostres crucificats
journals d'homes mastegats.

I sinó,
si van maldades — de vegades passa —
i ens castren o ens torturen
o bé ens assassinen sota una bandera
perquè volíem eixir ja de les catacumbes
— que sang per sang tant se val —
sabrem que, a més a més,
malgrat les tendencioses notes de premsa,
ens estimàvem.

I ells ho sabien i no hi podien fer res.

JOSEP ALBANELL.

DIALEGS A L'OMBRA DE L'AVILA

Un català, màrtir.....de la llibertat.

Pere—I doncs, avui de què parlarem?

Joan—Em sembla recordar que un dia vaig sentir com deieu que els catalans també havien contribuït a la formació de Venèçuela.

Pere—Com la gent de tants d'altres pobles.

Joan—Bé... Però a mi és el meu el que més m'interessa.

Pere—Parlem-ne si voleu. Podriem començar recordant a un català, poc conegut, però que feu el màxim sacrifici per la causa de la independència venecolana.

Joan—Qui era? Com es deia?

Pere—Un sergent del "Batallón Veterano" de La Guaira, anomenat Josep Rusinyol.

Joan—Un català?

Pere—El nom bé ho diu prou... I de la Pobla de Lillet, per més senyes... Tenia uns quaranta anys; era intel·ligent, dinàmic, idealista, guanyat a les noves doctrines revolucionàries. Abans havia servit a les ordres del capità Manuel Gual, un dels promotors de la conspiració anomenada de Gual i España.

Joan—Ja n'he sentit parlar... Però això fou abans de les lluites de la independència, oi?... I no hi estava també embolicat un mallorquí que es deia Picornell?

Pere—Teniu raó... Aquell moviment insurreccional tingué lloc l'any 1797, i en Picornell en fou com una mena d'inspirador intel·lectual.

Joan—A veure... Expliqueu-m'ho... Que ben interessant em sembla i em feu entrar en ganes de saber-ho.

Pere—A La Guaira hi havia aleshores un grup de gent de posició que sentien una barreja un xic confusa d'idees revolucionàries i sentiments patriòtics, del qual grup les personalitats més destacades eren en José María España, un gran senyor, i Manuel Gual, retirat del servei militar. Per altra banda, en 1796 havien dut a Picornell, condemnat a resultes de la insurrecció republicana de San Blas, a Madrid, a complir la seva condemna a les voltes del Castell de La Guaira.

Joan—I en Rusinyol, quin paper hi jugà?

Pere—Ell fou el qui, després de posar-los en relació, preparà la fuga de Picornell de la presó. Ja quan desembarcava de la nau en que venia, com a sergent que era, en Rusinyol fou l'encarregat de portar-lo al Castell. La semblança en l'accent els deixà veure que l'un i l'altre parlaven la mateixa llengua, la que ja empraren en la seva primera conversa, de la qual tant n'hauria de venir després.

Joan—Es ben interessant que fós en català.

Pere—A la mateixa presó havia entrat l'ambient de les coses nostres. A La Guaira vivia un altre mallorquí, Marc Gomila; i la seva dona, que era bona cuinera, conquerí les simpaties del Governador del Castell i de la seva esposa, preparant-los suculents plats mallorquins.

Joan—Ja veig que la conspiració començà amb l'olor de les delícies del suquet i la gràcia de l'ensaimada que tan bé anava amb la saborosa xocolata criolla.

Pere—En una reunió que celebraren els conjurats de La Guaira, en Rusinyol va oferir-se a treure a Picornell de la presó

i portar-lo a lloc segur. Parlà amb entusiasme d'implantar la República a Venèçuela, afegint que podia comptarse amb el destacament de tropa a les seves ordres, un centenar d'homes que el seguiren allà on fós.

Joan—I com va escapar-se en Picornell?

Pere—El matí del dia fixat, en Rusinyol visità als presos donant-els-hi una corda, uns vestits de soldat i la contrasenya per a dir als sentinelles. El lloc on tenien que reunir-se era en un gran "ceibo", i fou sota les seves branques on es celebrà la que pot considerar-se com la primera Junta Oficial de la insurrecció.

Joan—Que malhauradament hauria de fallar.

Pere—Per dissort les coses no anaren en la forma esperada; alguns dels conjurats havien parlat massa, i les autoritats espanyoles, sospitant que passava quelcom, prengueren precaucions. Fou en aquest ambient que un vespre es reuní altre cop la Convenció per a prendre els acords definitius. Tots els assistents foren invitats a exposar el seu parer, i quan arribà el torn a Rusinyol, aquest digué que estava disposat a fer el que la Junta determinés, no deixant, però, d'advertir lleialment que ja no era possible el prendre a Caracas per sorpresa, i que hi hauria molta sang vessada, que era el que sempre volgueren evitar.

Joan—Era el seny que parlava.

Pere—Però després de deixar que el seny parlés, l'home afegí que, no obstant, estava disposat a tot. Era ja difícil recular, i malgrat els contratemps decidiren tirar endavant.

Joan—Pel camí del sacrifici.

Pere—Quan tots es disposaven a sortir cap als llocs designats, arribaren a Macuto forces espanyoles per a prendre a Espanya. Aquest pogué escapar-se d'una forma aventurada, alguns altres companys també ho feren, i el descoratjament féu presa dels que restaren. Gual, junt amb Rusinyol, procuraren animar als temerosos. Però ja era endebades. El primer moviment insurreccional havia fracassat.

Joan—I, com sempre, després degué venir la repressió.

Pere—Que fou cruel, implacable. Aplicant la tortura als primers detinguts, no trigaren a saber els noms dels principals capítosts. Rusinyol fou prés, per considerar-lo com un dels més "empecinados y activos"; i en entossudir-se en no volguer parlar, l'Escribà li digué que ja confessaria "a la vista de un potro de tormento".

Joan—Així es portà bé?

Pere—Magníficament. Amb una actitud coratjosa i estoica fins al mateix moment de pujar al patibul. Les seves declaracions foren de les més llargues, de les més ombrívoles i penoses. Per acabar condemnant-lo "a pena de horca y accesorios... como reo principal de la traición desde que comenzó a tramarse".

Joan—I els altres conspiradors?

Joan—Passant per la Plaça Bolívar, moltes vegades he vist la làpida, a la "Casa Amarilla", que ho recorda i commemora.

Pere—La d'en Rusinyol fou un mes més tard: el 5 de juny. Entre deu i dotze del matí el portaren a la forca, a la Plaça de la Font, amb dos companys seus, entre el

Pere—Mentres la causa havia anat fent el seu curs, Gual, Espanya i Picornell seguïen conspirant des de les illes del Carib. Aquest segon intent també havia de fracassar; i Espanya, que tornà d'amagat a Macuto, fou fet presoner i condemnat a mort a esquartament. La seva execució tingué lloc el 8 de maig de 1799, dos anys després dels començos de la conspiració.

doí de la gent de La Guaira. A la tarda escaparen els cadàvers, i els Germans de la Cofradia de Nostre Senyor enterraren els cossos decapitats. Els caps no; havien de servir d'escarment, com a testimoni afros de la justícia que el Rei manava fer contra els súbdits rebels.

Joan—Com en una estampa ombrívola del Cançoner.

Pere—Encara, uns mesos més tard, a la Porta de Caracas, hi havien dos gàbies d'escarni, amb dos caps ressecs, ennegrits, la sang moradencia, la pell a tires, els cabells a flocs. Un d'ells era el del capítost de la insurrecció, José María Espanya; l'altre, del català Josep Rusinyol.

Si vol veure les millors
 curses d'Europa i
a més veure la Torre
Eiffel, l'Arc de Triomf
 grans shows, gaudir
d'hotels de primera,
bona taula i bones
 atencions, el seu agent
de Viatges i Air France
tenen l'excursió
 adequada!

AIR FRANCE

Caracas teléf: 32.46.31, 10 líneas - Maracaibo teléf: 72.481 - Valencia teléf: 53.84

L'avió de París al Món Sencer

PICASSO HA MORT

Nat a Màlaga l'any 1881, mort el 8 d'abril d'aquest any a França. PAU PICASSO, el més gran artista de la nostra època, es considerava català pels quatre costats.

La seva formació artística es féu a Barcelona on formava part de la penya dels "Quatre Gats", a la taverna d'en Romeo, amb els seus amics Nonell, Cases, Russinyol, Utrillo, Vallmitjana, i tants d'altres. Abans de morir regalà una gran part de la seva obra a la ciutat de Barcelona, que tant estimava.

Morí, com tants d'altres, sense haver pogut veure realitzat el seu desig més car: la llibertat de la nostra terra.

Picasso

SARDANES A PERPINYA

ROSER DE SALLAGOSA

JORDI-PERE CERDA
(Antoine CAYROL)

Roser de Sallagosa :
floria la sardana
en el crepuscle malva ;
com una rosa blava
amb tres rotllos, cintada
de llum esmaltadora.

Amb un balanç igual,
el ritme aparellant
la cadena de mans,
i la joia dels pits
movent-se a cada salt
seguint el pas del ball.

En la foscor atzurada
espillava l'estela
l'ull de cada dansaire ;
amb un tremolar d'aigua
a les fulles i a l'aire
el flaviol xarupava.

Els tres rotllos iguals
es feien i es desfeien
en l'ombra agermanats ;
la lluna al primer raig
platejava a un llosat
fent-se'n el cant nial,

i d'allà rebotia
a terra, altra vegada ;
i cada peu seguia
la tonada enlairada
que en el cel aparia
el cos boig d'harmonia.

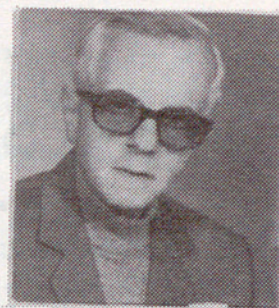
Roser de Sallagosa,
tres rotllos el cintaven
com una rosa blava
llum del cant per penyora,
florejant la sardana
en el crepuscle malva.

(La Guotlla i la Garba
Edit. TRAMONTANE, Perpignan)

JOAN BENITO (1908 - 1973)

Un altre republicà que desapareix

Pocs són els dies que no ens calgui afegir algun nom de republicans enterrats en pàtria forastera. Joan Benito, que de molts anys vivia a La Guaira, s'arrecerà a Perpinyà els primers d'exiliat. Allà formà una nova llar, i allà havia de tancar els ulls. Seria injust titllar la terra pirinenca de forastera, quan tants catalans hi trobaren el mateix ambient de casa nostra.

Que seria així és pel que Benito estima tant Perpinyà fins a tenir-hi casa pròpia per a passar-hi llargues estades. I ara que hi serà per sempre el nostre emocionat record l'hi acompanyarà, amb la visió del menut de galtes rosades, ja entusiasta federal, que quasi es pot dir que nasqué amb la República.

Benito va néixer el 1908 i pogué viure l'apassionament dels anys vint que s'assenyalen com a decisius per a la transformació social dels pobles. Els moviments classistes havien de socavar i aclivellar les bases de l'odiada Monarquia.

Sabadell fou la ciutat on Benito es va fer home i treballava, adolescent encara, al despatx d'un Notari sabadellenc, El Círcol Republicà Federal, forja d'una joventut inquieta, el capacità políticament i es convertí en un federalista convençut de les idees pimargallanes.

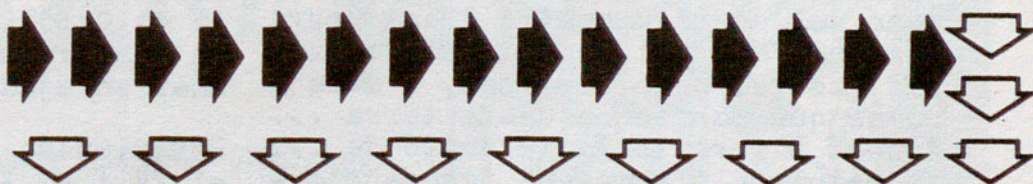
La dictadura de Primo de Rivera perseguí als Republicans per opositors al règim, i Joan Benito, de vint anys escassos, fou empresonat per formar part d'una Junta republicana. Molts d'aquells nois que feren el seu bateix de foc com a lluitadors democràtics al Centre Federal, s'allistaren més tard a partits extremistes. Però no així el nostre amic, que es mantingué soldat disciplinat dintre l'Esquerra republicana.

Aquesta fidelitat, aquesta única projecció política és una de les mostres de la rectitud moral de Joan Benito. Per sempre va quedar marcada la conducta d'honestat i honradesa per la que se l'admirà i respecta tant.

Trenta anys són massa bonics perquè la joventut exilada fugint del feixisme no sentís trencar els llaços d'amor, d'amistat, familiars i professionals. Però ell, amb una formació sòlida per a desenvolupar-se dintre les restriccions del desterro, no sucumbiria a sentiments particulars. El seu cor, tan feble físicament, mantingué viva l'esperança de recuperació de la República amb una fermesa exemplar. Tampoc no li mancarien amics si necessitava ajut, però el major suport el va rebre de la muller que tant l'estimà.

Si bé figurava entre els anònims i ignorats per la humilitat que tots li hem reconegut, pocs amb més mèrits que ell per ésser dignes de figurar en primers llocs. El fràgil cor d'aquest pioner de la República s'esqueixaria dia a dia per haver-la perdut, però perquè la sentia viva podia seguir dreturer pels camins de la llibertat. Si la pau de les tombes és el premi a una digna mort, Joan Benito reposara eternament.

Maria Gispert.

Recordem a les persones que puguin respondre les preguntes d'aquest espai que, els ho demanem, s'adreixin directament a qui les hagi formulades, i preguem els qui desitgin utilitzar aquesta rúbrica que ens enviïn llurs preguntes redactades amb la major concisió possible.

— Quedarem agraïts a totes les persones que ens comuniquin records i dades sobre el nostre pare, el gramàtic, editor i home de lletres, Manuel González Alba, mort el 6 d'octubre de 1934. Tota la documentació (correspondència, retalls de premsa, referències bibliogràfiques, etc.) que hom ens

envii, destinada a ser utilitzada en la confecció d'una biografia, serà objecte de la més gran cura i retornada immediatament després de ser fotocopiada. — Pau i Medir González Castells, Apartat 58, Valls (Tarragona), o bé: Jordi González Castells, 7, rue de Carouge, 1205-Genève (Suïssa).

PÀGINES EN OCCITÀ

Occitània, pels catalans -i potser per molts occitans- sol ser mal coneguda. Donç bé: en la mesura que ens permetrà aquesta publicació, ens proposem corregir tal ignorància, notablement en aquells aspectes que millor il·lustrin la similitud entre els nostres pobles, occità i català.

Avui, i per començar tant abellidora feina, hem escollit a n'en Robert Lafont, occità, nodrit autor, i catedràtic a l'Universitat de Montpeller, extraient alguns paràgrafs del seu llibre publicat en francès, "CLEFS POUR L'OCCITANIE", títol que podríem traduir per: -- "Claus que ens obren Occitània".

Dirigint-se als francesos (és a dir als "francs" del Nord, per contraposició als "occitans" del Sud, que mai han tingut res que veure amb aquells "francs", excepte que foren els "estrangers" que els invadiren i acabaren dominant), comença dient los per aclarir uns primers equívocs el següent que traduïm:

"Aquest llibre es escrit pensant -- amb els que van a Occitània, a fi que hi descobreixin darrera els païsatges, el país, darrera l'accent, la llengua, darrera la mirada, els homes, i malgrat les vacances, la -- història. Aquest llibre els ofereix no les claus d'un domini encantat, d'un reialme perdut, d'un misteri, sinó del destí dramàtic d'una terra coneguda més pel seu malnom de "Midi" que pel seu propi nom, i dels homes que habiten aquesta terra ... Aquest llibre té la intenció de ... substituir a l'arrogant ignorància - del turisme, l'aproximació pacient d'una realitat."

I més enllà, ja entrats en matèria, continua:

"Si volem ... comprendre la història, ha de recordar-se que en el segle - XVII encara, els occitans deien "anar a França" per significar l'atruavesar el riu Loira. Inversament, s'ha de remarcar que la Història de França, tal com encara s'ensenya als infants fa èmfasi dels menuts incidents de la vida "franca", no parlant mai del que passava entre els "burgonds" i els "visigots". La història de França es una història dels Francs Vencedors"

Ja som al segle XII:

"... al sud s'ha constituït una gran Aquitània, ducat dirigit pels Comptes de Poitiers ... Al sud dels Pirineus, Catalunya i Aragó es reuneixen baix el ceptre d'Alfons II. Els catalans, al 1112 són els amos del Comtat de Provença (i) entre el Garona i el Ròdan, s'esten el Comtat de Tolosa que té la Casa de Sant Gil. Tres cases rivals tenen una mateixa vocació: reunir les terres on, ara, una ètnia conscient de son identitat escriu en sa llengua tota nova..."

Més tard, els francesos i el Papat-- conjuntament, logren el cop que anorrearà el Comtat de Tolosa:

"... al 1204, s'arriva a un pacte del que sen'ha ignorat massa la trascedencia: Tolosa i Aragó, a Millau, acorden entre-ajudar-se quan calgi i contra qui sigui. Aquest pacte funcionarà al 1213 quan el Rei d'Aragó, Pere II el Catòlic, vindrà a fer-se matar al camp de batalla de Muret, quan -- anar en ajuda de Raimon VI"

Referint-se a secles més tard, entre el XV i el XVIII, parla del nostre, d'anorreament:

"Del 1463 al 1493, els francesos im-- posen al Rosselló una molt dura ocu--

pacíó. Catalunya està en perill de veure's repartida entre França i Espanya. Els malaurats catalans, obligats periòdicament a demanar ajut als francesos en llur lluita contra la castellanització, periòdicament veuen com aquests francesos s'entenen amb els castellans. L'entesa és total i la repartició és sancionada amb el tractat dels Pirineus (1659). En endavant, els Borbons de Madrid i els de París, estaràn d'acord amb anorrear Barcelona i Perpinyà: el 1714 l'exèrcit francès, per compte de Madrid, pren la capital catalana reviltada..."

Peró Occitània, com pel seu cantó - Catalunya, no ha mort. Continuem - traduïnt:

"Un país sotmés, acceptant o no -- aquesta submissió, que es passi o no al bàndol del seu vencedor, no perd la seva història. Però cessa de manifestar-se en actes positius. I esdevé protestatària. La identitat occitana por observar-se en l'encadenament de protestes violents o larvades entre l'Edat Mitjana i avui dia".

I ens cita fets en apoi que s'anaren produïnt en el transcurs dels anys, fins pràcticament els nostres dies, per acabar concloent amb vigorosa evidència:

"Per definir a grans pinzellades les relacions Nord-Midi, que hom faci el compte de tot el que França ha enviat com tropes i policies a Occitània fins els nostres dies."

Atent lector, només hem arribat a la pàgina 32 d'aquest admirable llibre que en té 254 de text. L'espai no ens permet continuar. Però hi tornarem -

més endavant. Cal afegir per consoli esperança de tots, que com aquest llibre han aparegut recentment tota una ampla i llarga bibliografia sobre multitud de temes occitans que ha florit com un camp d'ametllers, retornant a les nostres narius perfums que creiem oblidats de velles pàtries germanes. Germanes per llur origen, germanes - per llurs similars dissorts i germanes també -!treballem-hi!- en la consecució de llur alliberament nacional.

Marià Salat

Perfumeria

**SANTA
TERESA**

Palma a Miracielos - Teléfono: 41.20.16 - CARACAS,
VENEZUELA

RESSORGIMENT

DESEMBRE 1972

HIPÒLIT NADAL-MALLOL, Director
Oficines: PERGAMINO 2^a 4, Bs. Aires (6)

NUMERO 677

HOMENATGE DELS CATALANS DE VENEZUELA AL PATRICI CATALÀ:

HIPÒLIT NADAL I MALLOL EN ELS SEUS VUITANTA DOS ANYS AL SERVEI DE CATALUNYA

Aparegué la revista "RESSORGIMENT" a Buenos Aires l'any 1916, afirmà clarament el seu nacionalisme intransigent, el qual ha servat tot-hora intacte, talment una línia recta.

"RESSORGIMENT" no tingué mai cos de redacció. Pel seu prestigi, el seu director tenia la virtut d'aplegar al seu volt una munió bigarrada de col-laboradors.

"RESSORGIMENT" ha plegat veles. I ha desaparegut un baluar del nacionalisme català integral.

RETORN

A. X. T. B.

Ha tornat el germà que, feixuc de records,
un dia va partir cap a terres estranyes.
S'endua l'esperança d'un milió de morts
quan a la seva fúria s'aigaren les muntanyes.

Ell sap com de la guerra és infinit el preu.
Troba la mare morta, si viva la deixava,
i els vells amics que canten amb condemnada veu
la pàtria dels bells somnis encara avui esclava.

En l'enyor s'ha fet nit i d'anys s'ha envellit.
No li doni la terra dels pares sepultura
fins que no vegi cam s'arborà dins la nit
una antiga bandera invicta de tan pura.

(Del llibre de poemes «LA REL MÉS
OBSCURA» de Climent Forns)

H. Nadal i Mallol

L'any 1965 l'amic Josep Pallach va publicar-me un curt article a "ENDAVANT" òrgan del Moviment Socialista de Catalunya, que es feia a París. L'article es deia records d'ahir: Pau Casals i l'Associació obrera de concerts. En el mes de desembre del mateix any, rebia un exemplar de la revista "Ressorgiment" que reproduïa una part del meu article i amb una nota amb llapis que deia "Si us plau fer-vos subscriptor: 5 dolars l'any. L'Administració" Uns dies després feia la subscripció. Mai no podia imaginar-me, que en morir "RESSORGIMENT", jo en seria el seu corresponsal a Venezuela.

Jo no tinc la sort de conèixer personalment a H. Nadal i Mallol, però per les seves cartes, pels seus escrits i per la gegantina tasca de fer sortir la revista "RESSORGIMENT" durant 56 anys i 5 mesos consecutivament, això fa que li tingui una gran admiració i, una verdadera estima. Tots els catalans tenim un deute de gratitud amb H. Nadal i Mallol, ja que tota la seva llarga vida l'ha passada al servei de Catalunya.

Amic H. NADAL I MALLOL:

Visqueu molts anys encara per a glòria i profit de Catalunya!

Florenci Guix.

AUDIVERT-72

ACTES DEL CASAL CATALÀ

Després de la inauguració del Casal el 14 d'Abril, s'han efectuat diferents actes:

Durant el mes d'Abril es celebrà el DIA DEL LLIBRE i també el DIA MUNICIPAL DE LA SARDANA.

En el mes de Maig es celebrà en un acte molt emocionant el DIA DE LA MARE. Va ésser elegida MARE DEL CASAL CATALÀ la sra. MERCÈ VILASECA DE SOLANAS. També s'han efectuat diferents actes de germanor amb ballades de Sardanes.

Conferència amb pel·lícula a càrrec del compatriota Capità FÈLIX CARDONA. Conferència amb pel·lícules a càrrec del consoci MARIÀ SALAT.

Cal remarcar que el cas del Capità Fèlix Cardona, la Junta organitzadora del CASAL CATALÀ, prengué l'acord de recomanar a la primera Junta Directiva del Casal, el nomenament

CATALANS!

Escolteu cada diumenge al mig dia per CRONO RADAR l'audició radial del PROGRAMA DE CULTURA CATALANA. Tindreu bona informació dels actes del CASAL CATALÀ.

de l'esmentat Capità Fèlix Cardona Soci Honorari del CASAL CATALÀ.

Durant el mes de Juny s'han efectuat, a més dels actes de germanor programats, la celebració del DIA DEL PARE, nomenament que resultà a favor del Sr. PERE CLARAMUNT. Com també en el Dia de la Mare, l'acte resultà molt interessant i va haverhi obsequis i berenar. El 23 de Juny es celebrà amb gran entusiasme la VERBENA DE SANT JOAN.

Les diferents comissions, tan esportives com polítiques, treballen amb gran interès per la prosperitat del nostre CASAL CATALÀ.

Durant aquest mes de Juliol, també es faran diferents actes, que es comunicaran als associats per mitjà del programa radial PROGRAMA CULTURA CATALANA i altres mitjans adients... i seguidament ens abocarem a la PROGRAMACIÓ DE LA FESTA MAJOR.

COMUNITAT DELS PAISOS CATALANS I OCCITANS

CASAL CATALA

S'invita a tots els catalans a la celebració del XLII aniversari de la proclamació de la República Catalana per Francesc Macià el 14 d'Abril de 1931

Amb aquest acte s'inaugurarà el

CASAL CATALA
DE
VENEZUELA

COMPATRIOTES! Reafirmem una vegada més amb la nostra presència els valors Nacionals de Catalunya

14 d'Abril de 1973 - Hora: 9 p.m.

Adressa:
Avda. Orinoco - Quinta MIRYMARTH
(Abans "Serviplan")
Final Calle Paris encreuament amb Calle Veracruz
LAS MERCEDES

Nº 209

DUES LLETRES DE BARCELONA ESTANT

(FRAGMENTS)

El dia de Sant Jordi, malgrat vendre's molt cares, els fadrins varen regalar milers de roses a llurs enamorades. Es un costum que cada any s'afiança més. Enguany per ésser festa Pasqual el dia del llibre es trasllada al 27, festa de la Verge de Montserrat, va ésser un encert. Els llibreters instal·laren lluïdes parades que excepcionalment no varen resultar ruixades i segons tinc entès, les xifres de vendes foren bones. Es va vendre força en vernacula i, quelcom interessant, forces llibres infantils també en català.

La Rambla de les Flors té un lloc preponderant en l'estimació dels barcelonins. Fa honor al seu nom; les parades de les floristes són com una explosió de colorit en aquest mes de maig.

Ha començat al Liceu la tradicional primavera temporada de dansa clàssica. Debutà el "London Festival Ballet". Les autoritats assistiren a la primera gala. Per cert que s'assegura que en breu ens canviaran l'alcalde. Si és veritat, ja planyo al nou entrant si vol posar ordre en el quirigall que últimament s'ha convertit el casc urba. Fan obres arrèu, tot està interceptat, foradat, malmès. Circular per Barcelona és posar la paciència de la gent a prova. S'han començat masses coses alhora. El resultat és el caos.

Com si també fos una cosa que brotés amb uns graus més de calor, els artistes, consagrats i desconeguts, comencen a penjar els seus quadres. Hi ha una gran proliferació d'exposicions. Penjen quadres en els grans magatzems, en els bars, en els vestibuls d'hotels, és com si hi hagués una "febra de l'oli". Mai no s'havia creat un clima pictòric d'aquesta envergadura.

Els "fi de segle" estan de moda i es paguen sumes importants per un dibuix d'en Cases, una pintura d'en Nonell o una caricatura de l'Opisso. La gent ho considera una bona inversió; el diner a la butxaca fa nosa.

S'ha frenat l'indignació per la mort dels obrers ferits per la policia en un enfrontament d'ordre laboral i s'han dexiat de fer xistus referent a la gran massa de barcelonins que han anat a Perpinyà a veure "L'últim tango". Ací la censura no la permet.

Les notícies envelleixen, passen. El nostre mar, Montjuïc, el Tibidabo, el nostre poble, la ciutat, segeuix...

Ja t'aniré escrivint. Salutacions.

ELVIRA

.....
"... Com deia, ha passat el Dia del Llibre, un altre, Dia del Llibre. He escrit en algun lloc que un poble que es volca al carrer per adquirir una rosa i un llibre, es un poble que no pot morir. Temo molt que només sigui una frase. Els pobles moren. I pot morir el nostre. Jo devia voler dir que és trist que pugui morir una comunitat que, moguda per el ressort màgic de l'ideal el fa moure multitudinari i compacte. Fa bonic de veure les nostres vies principals plenes d'alegria en rostres madurs i amb el goig dels infants.

Deu ser que la primavera ens empelta la joventut de les flors - en obrir-se, de les branques en vestir-se de verd càlid.

.....
I, mentrestant, el cel és clar i Barcelona extén les ales dels suburbis sense gràcia. I els rius porten la saliva de la continuació i el cens del país es va fent nombrós. Que en sortirà d'aquesta múltiple invasió de la gent d'enllà de l'Ebre, sense que disposem d'emissores ni diaris, ni escoles, ni televisió?...

(fragment de lletra de la coneguda poeta Maria Assumpció Torras)

MADAME SABEL ADROHER

Carrer Real de Sab. Grande, edif. Celeste,
apt. 12 - Tels.: 71.18.19 - 71.10.73

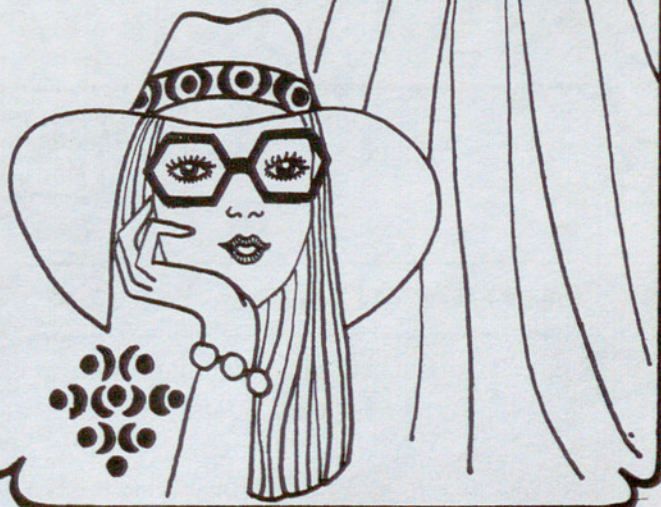
MASSAGISTA:
TRACTAMENTS PER ELI-
MINAR LES ARRUGUES I
REAFIRMAR ELS TEI-
XITS.
REJOVENIMENT DEL CU-
TIS AMB MASCARILLES
DE PLACENTA.

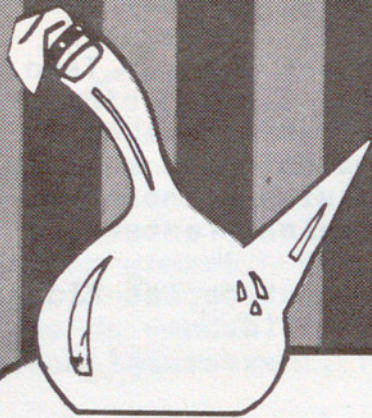

Margo

BOUTIQUE

Carrer Real de Sab.
Grande, edif. Celeste,
loc. A, al costat de la
galeria Bolivar -
Tel. 71.08.85.

EL BAR RESTAURANT DEL CASAL CATALÀ us ofereix tota mena de menjars bons i barats.

PROVEU-LOS!

ESCOLA CADÍ

Classes d'anglès i repàs de primària i batxillerat.

Directora
ROSA MORENO ROGER

Carrer Avila
Qta. N° 10
La Castellana
Tel.: 33.18.54

CORTESIA DE MIQUEL SORIANO

CORTESIA DE FERRAN OLIVEIRA

PETTIBONE
MERCURY

MONTACARGAS C.A.

DISTRIBUIDORS EXCLUSIUS CAUCHOS DUNLOP
JOAN PARDO RUANO

Av. Francisco de Miranda en front "Automercado La California - Ap. de l'Est 60.574 - Tels: 34.97.28 - 35.47.86
Boleíta, Caracas, Venezuela.

ASSEMBLEA UNIVERSITÀRIA CATALANA A ALEMANYA

El passat mes de juny tingué lloc a Heidelberg una Assemblea d'estudians i professors catalans radicats a Alemanya. Hi assistiren uns 30 delegats, entre quals s'hi comptava l'Ulisses Moulines, Català de Caracas, i fill del nostre amic Linus. Els resultats foren molt fructífers i s'acordà reunir-se de nou l'any que ve, però d'una manera més àmplia. En la propera Assemblea seran presentats treballs i ponències sobre temes molt variats. Un d'ells serà sobre la Ciència a Catalunya. Els ponents son l'Ulisses i en Grifols, professor de Física nuclear radicat a Munic. Felicitem a aquests universitaris catalans per la seva iniciativa i els desitgem molt èxits en les seves activitats científiques i catalanes que tan bé fan a Catalunya.

RESSORGIMENT

El Fet Català vist per una noia argentina

Patricia Gabancho és una noia argentina. Va néixer a Bs. As. el 29 de setembre del 1952. Acaba doncs, de fer 20 anys. És batxiller, estudia publicitat, actua en un grup de Teatre Experimental, ha guanyat premis de poesia, realitza tasques pedagògiques... i és catalanista. Per què? Ella mateixa ho explica.

Un dia, d'això fa tan sols uns mesos, es presentà al local d'Obra Cultural Catalana; acabava de "descobrir" l'existència de Catalunya i volia informació. Parlàrem, li facilitàrem material, però confessem que, d'entrada, creïem que seria foc d'encenalls, com altres casos similars. Ens equivocàvem de mig a mig. D'aleshores ençà, puntualment, cada divendres la Srta. Gabancho s'ha fet present amb la seva llista de preguntes aclaridores del que havia llegit, emportant-se'n més llibres, adquirits o deixats, cada vegada més compenetrada amb el nostre plet nacional i cada dia més catalanista, per bé que aquest mot

Jo sóc argentina. En tota la meua família no hi ha cap català i tot i que hi hagi alguns bascs, penso que no és prou excusa per a estar aquí asseguda. Però els diré perquè sóc catalanista.

Aquesta és una història que he contat moltes vegades. A mi m'agrada llegir història, la història dels pobles. I per casualitat vaig trobar a casa un llibre sobre història d'Espanya, escrit per un espanyol no pas catalanista. Sempre que dic això, em diuen: "Catalunya no és Espanya". Ja ho sé, però llavors no ho sabia, i la meua sorpresa va ser trobar-me amb una història dins la història. Em refereixo a Catalunya. Perquè vaig treure de la història d'Espanya tots els fets que feien a Catalunya i vaig fer el meu primer descobriment: la fidelitat que té Catalunya a la seva línia històrica, cosa que no he trobat, per exemple, al meu país, tot i que sigui una nació més jove.

Aquesta fou la primera prova de l'existència d'una nació, una nació de la qual jo mai no havia sentit parlar però que m'atreia molt. I vaig començar a venir aquí, em van donar llibres, vaig escoltar les primeres paraules en català. I a poc a poc vaig esdevenir catalanista.

Ara bé. Catalunya és una nació. Ningú,

Un exemple a seguir per la joventut catalana a Venecuela

no l'hi agràdi massa, puix que, com diu ella, el nostre fet no és un "isme" sinó una realitat, per tant, hauríem de parlar de "catalanitat" i no de "catalanisme". L'observació, s'ho val. No us sembla?

El resultat del seu esforç serà un treball —interessant, sens dubte— que ja té molt avançat.

És sorprenent, com aquestà noia ha après a parlar la nostra llengua en un temps tan breu i sense realment "estudiar-la", i no tan sols parlar-la sinó escriure-la, com ho demostra el seu magnífic poema "No vull parlar...", i, com podrà comprovar-ho el lector en el treball que segueix a aquesta nota, que és la transcripció feta per ella mateixa del que va dir en la seva intervenció a l'acte d'Obra Cultural Catalana del dia 16 de setembre, intervenció rebuda amb una gran ovació del públic, realment sorprès i emocionat, en acabar el seu parlament. — J. F.

almenys dels que estem aquí no en té dubtes. Però, per què és una nació? Jo penso que a més de tenir la seva llengua, la seva cultura i tantes altres coses que són tan seves, té una cosa que és força més important, perquè aplega totes aquestes: Catalunya té el seu ideal.

I aquest ideal és el que em va atraure. Perquè es manifesta a través de tota la història i perquè encara el trobo present avui. Però, quins són els conceptes que estan, que fan aquest ideal? Penso que es poden resumir en una sola paraula: DEMOCRACIA. Però no la democràcia que estem acostumats a veure: un sistema polític ple d'errors i de desencerts, sinó la democràcia com a forma de viure. De viure en llibertat, en un poble d'individus, no pas de masses. De viure en igualtat, valorant la iniciativa, l'esforç i el treball de cadascú. Un poble on es valori la família com nucli essencial d'una societat. On hi hagi respecte per cada home i per cada poble, com a elements d'una humanitat millor, més noble i més justa. En una paraula: la democràcia com a forma de vida que correspon a la dignitat humana. I aquests són els conceptes que jo he trobat dins les manifestacions històriques i actuals del poble català. I penso que si hi

ha alguna cosa que Catalunya deu i pot ensenyar a la humanitat és aquesta: Com viure en democràcia. Perquè tota la història de Catalunya és una lluita per a poder assolir aquest dret: el de viure com a poble democràtic.

I els mateixos conceptes que a l'Edat Mitjana van donar les Corts, o els Usatges, són els que avui lluiten per aconseguir la llibertat. I aquesta és la prova de què l'ideal està viu. Perquè hi hagués mort, si fos tansols una tradició, no hauria evolucionat, no s'hauria adaptat a l'època que avui vivim. Però l'ideal català ha evolucionat, perquè els homes, perquè el poble català ha evolucionat. L'ideal viu al poble. I sé que està viu perquè les seves manifestacions les he trobades avui dia en els catalans que he conegut. Des dels que, sense conèixer-me aquí, a l'Obra, m'han donat llibres, explicacions i ajuda, fins als que, en parlar-los jo de Catalunya, se'ls omplen els ulls de llàgrimes d'emoció, cosa que jo mai no havia presenciada. I m'han donat la seva estima i la seva amistat pel fet de jo ser catalanista.

L'ideal està viu perquè els catalans li han donat vida. És una herència que tots vosaltres, catalans d'avui, heu rebut. I aquesta, penso, és la vostra responsabilitat: la de servir una herència que és un exemple per a la humanitat.

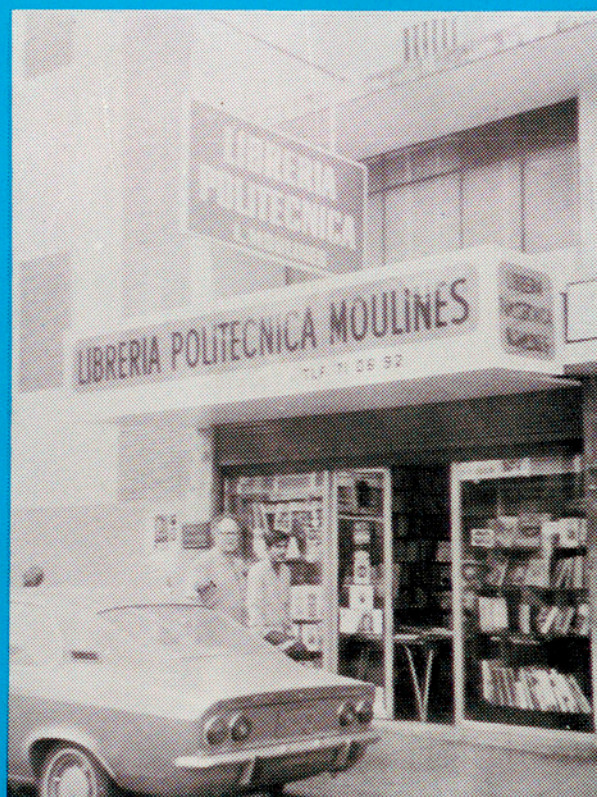
Moltes vegades m'he preguntat quin és l'exemple que Catalunya ha de donar a la humanitat: El d'ésser un poble democràtic, ja us ho havia dit. Però, tot mirant la història, penso que deu haver-hi alguna cosa més. No serà, doncs, la missió dels catalans donar l'exemple de resistència, de perdurança de l'ideal, de voluntat d'ésser? No ho sé. Penso que deuen ser ambdues coses. Fins avui l'herència dels catalans ha estat una herència de lluita. Déu vulgui que demà la lluita no sigui per conquerir la llibertat, sinó per a conservar-la i perquè l'herència trobi la seva expressió natural a la vida del poble.

Aquesta és la vostra responsabilitat. La meua és més fàcil. És la de defensar les meves idees, les meves conviccions, el meu ideal.

I potser jo pugui ser per a vostès un estímul. L'estímul de ser una argentina que vol ajudar la vostra nació a trobar el seu camí. I que, a més, parla la vostra llengua. I que vol representar a aquesta part del món que encara està disposada a fer costat als que lluiten per les dues coses que considero més sagrades, en el bon sentit de la paraula, per l'home: la llibertat i l'esperança de trobar-la.

Patricia Susana Gabancho

llibreria
politécnica
moulines

LLIBRES DE REFERENCIA QUE HAN D'ESTAR EN TOTA LLAR CATALANA:

- **DICCIONARI GENERAL DE LA LLENGUA CATALANA**, Pompeu Fabra 80,00
- **DICCIONARI CATALA IL - LUS TRAT** amb etimologies i equivalèncie en CASTELLA, FRANCES i ANGLÉS i molts vocabularis sobre diferents temes, Pal·las 75,00
- **DICCIONARI DE SINONIMS, IDEES AFINS I ANTONIMS**, per S. Pey Estrany 75,00
- **DICCIONARI ENCICLOPEDIC CATALA** (4 Volums)

TOT CATALA HA D'ESTAR SUBSCRIT A UNA o MES de les següents Revistes:

- **SERRA D'OR** (Catalunya)
- **VIDA NOVA** (França)
- **XALOC** (Mèxic)

NO US HI PENSEU MES (no sigueu "garra-pus" per una vegada) i passeu per la **LLIBRERIA POLITECNICA MOULINES**. L'única llibreria a Venezuela on es troben tota classe de llibres catalans.

C. VILAFLO
SABANA GRANDE
TELF.: 71.06.92 - 72.93.70